

docent kan de weg wijzen. *Hoe* cursisten die weg doorlopen, *hoe* ze dat ervaren is hun eigen werk. Docenten hoeven daarbij geen angst te hebben of het goed gaat of niet.'

Literatuur

Abdolah, K. *De Adelaars*, Breda, Uitgeverij De Geus, 1993.

Abdolah, K. *De Meisjes en de partizanen* Breda, Uitgeverij De Geus, 1995.

Abdolah, K. *De reis van de lege flessen* Breda, Uitgeverij De Geus, 1997.

VOORPUBLICATIE

Aukje Bergsma: Zestien plus deel 3

A.Bergsma, e.a. *Zestien plus* deel 3. Nederlands als tweede taal voor volwassenen. Groningen, Wolters-Noordhoff, 1998.

Taakboek. ISBN 90-017-2276-8 (verschijnt in augustus).

Werkboek. ISBN 90-017-2275-X (verschijnt in oktober).

Docentenhandleiding (inclusief cassettes en videobanden). ISBN 90-017-2274-1 (verschijnt in oktober). Prijzen nog niet bekend.

Zestien plus is een NT2-methode voor laag-opgeleide volwassen anderstaligen. De methode is ontwikkeld voor gebruik in de educatie op ROC's, met name voor cursisten die willen doorstromen naar een beroepsopleiding en/of werk. Van de methode zijn reeds twee volledig herziene delen verschenen. Na de zomervakantie (1998) verschijnt een derde deel. Deel 3 van *Zestien plus* werkt toe naar het staatsexamen NT2-1. In ontwikkeling zijn toetsen bij deel 3 en COO-oefeningen. Het is nog niet bekend wanneer deze precies verschijnen.

Uitgangspunten

Deel 3 sluit aan op de delen 1 en 2 wat betreft het niveau en de leerstof, maar heeft wel een andere opzet, met name wat betreft de werkvormen. De delen 1 en 2 zijn vooral bedoeld voor klassikaal onderwijs en bieden mogelijkheden voor zelfstandig werken. In deel 3 ligt de nadruk op zelfstandig werken en leren, terwijl er ook klassikale momenten zijn.

Deel 3 gaat uit van taakgericht onderwijs. Taakgericht onderwijs houdt in dat taalleerders de taal verwerven 'door met succes communicatief relevante taken uit te voeren die het gebruik van de doeltaal niet alleen

noodzaken, maar die met betrekking tot dat taalgebruik ook een leerpotentieel bevatten' (VON-werkgroep NT2 1996). Dit betekent dat de taaltaken veel, gevarieerd, natuurlijk en relevant taalaanbod bevatten. Het niveau van het taalaanbod ligt net boven het niveau van de cursist, doordat het nieuwe elementen van kennis van de wereld bevat of een beroep doet op een hoger niveau van cognitieve vaardigheid. Daarnaast heeft een taak voldoende interactiemogelijkheden om de moeilijkheidsgraad van de taak te overwinnen. Het accent bij de taken ligt op het verhogen van het taalvaardigheidsniveau van cursisten.

In deel 3 van *Zestien plus* is gekozen voor een begeleide vorm van taakgericht onderwijs. De inleiding, oriëntatie en de evaluatie van een taak zijn klassikale momenten, die door de docent worden geleid. De cursisten worden begeleid door middel van kopjes en opdrachten bij de verschillende onderdelen. De cursisten voeren de taken echter zoveel mogelijk zelfstandig uit. Hierbij heeft de docent een begeleidende rol. Geleidelijk neemt de sturing van de methode en de docent af, zodat de cursisten de taken tenslotte vrijwel zelfstandig uitvoeren.

De taaltaken worden zoveel mogelijk in kleine groepen of tweetallen gemaakt. Regelmatig wordt in de taken het principe van verdeelde informatie gehanteerd. Hierdoor beschikken de groepsleden over verschillende gegevens en hebben zij elkaar nodig om tot een antwoord, conclusie of mening te komen. Dit stimuleert de interactie tussen de groepsleden. In taken met verdeelde informatie krijgt ook de zwakkere tweedetaalspreker een actieve rol.

Op het moment dat een cursist bij een taak vastloopt, probeert hij het probleem eerst met medecursisten op te lossen. Als dat niet lukt, kunnen de cursisten gebruik maken van gedifferentieerde hulp in het boek. Deze hulp is gericht op het vergemakkelijken van de taak. Alleen cursisten die de taak anders niet kunnen volbrengen gebruiken de hulp (individueel of in kleine groepen). Pas als cursisten er zelf niet uitkomen, roepen ze de hulp in van de docent.

De gedifferentieerde hulp komt tegemoet

aan verschillende leerbehoeften van cursisten. Bovendien is de transfer van het geleerde in de hulp oefeningen verzekerd in tegenstelling tot het geleerde in geïsoleerde deeloefeningen. Cursisten zijn gemotiveerd om hulp oefeningen te maken die hen verder helpen bij de uitvoering van de taak en kunnen het geleerde onmiddellijk in de taak toepassen.

Zestien plus deel 3 bestaat uit drieëntwintig taken, twee evaluatielessen, een oriëntatie op het examen en acht examentaken. Deze taken bieden lesstof voor ruim zestig uur. Daarnaast biedt deel 3 differentiatiestof (re-mediërende en verdiepende oefeningen) voor ongeveer twintig uur.

Werkwijze bij de taken

Elke taak is in principe als volgt opgebouwd: (zie afbeelding 1):

INLEIDING Aan het begin van de taak wordt de voorkennis van de cursisten geactiveerd. Aan de hand van een of meer vragen in het taakboek praten de cursisten over hun kennis en ervaringen rondom het onderwerp van de taak.

ORIENTATIE In dit onderdeel oriënteren de cursisten zich op de taak. De oriëntatie bestaat achtereenvolgens uit een beschrijving van de taak, de doelen en de beoordeling. In de taakomschrijving staat wat de cursisten in de taak gaan doen. Aan de hand van de doelen kunnen cursisten bepalen wat ze leren bij het uitvoeren van de taak. In de beoordeling staat waar op gelet wordt, zodat de cursisten weten wat er van ze verwacht wordt. Op deze manier bepalen de cursisten voorafgaand aan de uitvoering van de taak wat ze gaan doen en hoe ze de taak gaan aanpakken.

UITVOERING In een of meer onderdelen, zoals 'voer de discussie' of 'schrijf de brief', voeren de cursisten de taak uit. De uitvoering van de taak wordt steeds minder door de docent en het boek gestuurd. De cursisten kijken de oefeningen zoveel mogelijk zelfstandig na met behulp van de antwoorden achterin het werkboek. Als cursisten proble-

Taak 6 Ik geef het door

1 Inleiding

Klassikaal
5 minuten

In sommige situaties moet u telefonische boodschappen voor iemand anders aannemen.

- 1- Neemt u wel eens telefonische boodschappen aan? Kunt u een voorbeeld geven?
- 2 Hoe onthoudt u deze boodschappen? Gaat dat altijd goed?
- 3 Kunt u de boodschap mondeling doorgeven?

2 Oriënteer u op de taak

Klassikaal
10 minuten

Taak

U werkt bij een drukkerij aan de balie. Meestal neemt uw collega, Karin, de telefoontjes aan maar vandaag is zij de hele dag op andere afdelingen werkzaam. Karin is slecht bereikbaar en het is uw taak de telefoon aan te nemen en te zorgen dat u de boodschappen goed aan haar doorgeeft.

Doelen

U kunt de belangrijkste informatie uit een telefoongesprek halen. U kunt deze informatie kort en duidelijk doorgeven.

Beoordeling

Bekijk op het observatieformulier in het werkboek (oefening 4) waar in deze taak op gelet wordt.

- 1 Vertel in uw eigen woorden wat u in deze taak gaat doen.
- 2 Bekijk de kopjes 3 t/m 6. Uit welke onderdelen bestaat de taak?

3 Beluister de gesprekken

Klassikaal
25 a 30 minuten

Stel dat u de telefoon aanneemt voor iemand anders en enkele boodschappen moet doorgeven.

5 Taak 6: Ik geef het door

- 1 Op welke manier luistert u naar degene die opbelt?
A globaal
B selectief
C intensief
- 2 Hoe zorgt u ervoor dat u de belangrijkste informatie onthoudt?
- 3 Op de band staan twee telefoongesprekken. Luister ermaar en maak aantekeningen in uw map. Zorg ervoor dat u de boodschappen door kunt geven aan iemand anders.

Hulp

Als u moeite heeft met ...	Ga dan verder-met ...
het kiezen van de manier van luisteren	- theorie <i>manieren van luisteren</i> (p. 00) - H-oefening 1
het kiezen van de belangrijkste informatie	H-oefening 2
het maken van aantekeningen tijdens een gesprek	theorie <i>aantekeningen maken</i> (p. 00) - H-oefening 3

4 Voer de gesprekken

Tweetalen
20 minuten

- 1 U heeft twee telefoongesprekken gehoord. De belangrijkste informatie uit ieder telefoongesprek geeft u door aan een medecursist. Maak tweetalen en doe in het werkboek oefening 4. Beluister, indien nodig, nogmaals de gesprekken.

6 Taak 6: Ik geef het door

men tegenkomen bij het uitvoeren van de taak kunnen ze overleggen met medecursisten, gedifferentieerde hulp zelfstandig raadplegen aan de hand van hulpschema's of de docent om hulp vragen. De gedifferentieerde hulp bestaat uit theorie en stappenplannen achter in het taakboek en hulpoefeningen in het werkboek.

BEOORDELING Nadat de cursisten de taak hebben uitgevoerd, beoordelen ze hun werk of het werk van medecursisten aan de hand van beoordelvragen of ze vullen hiervoor een observatieformulier in. Op deze manier bepalen de cursisten zelfstandig of ze het doel van de taak hebben bereikt en wat goed en minder goed ging.

EVALUATIE De evaluatie van de taak gebeurt met behulp van zelfbeoordelvragen. De cursisten gaan na wat ze hebben geleerd en wat ze moeilijk vonden. Aan de hand hiervan bepalen ze welke differentiatiestof ze nodig hebben. De differentiatiestof bestaat uit remediërende en verdiepende keuze-oefeningen, herhaling van theorie en stappenplannen. Daarnaast zijn bij enkele taken buitenschoolse opdrachten opgenomen. Aan het eind van elke taak kunnen cursisten een boek kiezen van de boekenlijst om te gaan lezen.

Examentaken

In de examentaken oefenen de cursisten voor het staatsexamen NT2-1. Deze taken hebben zoveel mogelijk de vorm van een voorbeeldexamen. Veel belang wordt hierbij gehecht aan hoe je je goed kunt voorbereiden op het examen. Dit leren de cursisten door middel van een oriëntatie op het examen. In deze taak leren ze onder andere hoe ze het stappenplan voorbereiding op het examen kunnen gebruiken.

Verder wordt er geoefend met:

- het doornemen van de instructies;
- het werken met beoordelingscriteria;
- het werken onder tijdsdruk;
- het inspreken van de band na een pieptoon (talenpracticum).

Literatuur

VON-werkgroep NT2. *Taakgericht onderwijs: een onmogelijke taak?* Antwerpen/Deurne, Plantyn, 1996.